

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

01 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Diviziei de tancuri de garda nr.1 al regiunii Don din 29 mai 1946, în cauza penală în privința lui

*Mocreac Evlampii xxxxx, născut în anul xxxxx,
originar și domiciliat la data condamnării în
xxxxx.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Diviziei de tancuri de garda nr.1 al regiunii Don din 29 mai 1946, Mocreac Evlampii a fost condamnat în baza art.58-1 lit. b) din Codul penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu executarea pedepsei în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe un termen de 5 ani, fără confiscarea averii personale, cu retragerea gradului militar „locotenent inferior”.

2. Potrivit sentinței, inculpatul Mocreac Evlampii a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, exercitând serviciul militar în cadrul Armatei Roșii, în luna august a anului 1941, s-a predat în prizonierat nemților, iar în anul 1943 s-a înrolat benevol în armata germană și a făcut agitație antisovietică.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Mocreac Evlampii, vinovăția în comiterea infracțiunii a recunoscut-o parțial și a declarat, că a fost înrolat în rândurile Armatei Roșii în anul 1939. În anul 1940, a finisat cursurile de instruire și a primit gradul militar de „locotenent inferior”. Și-a continuat serviciul militar până nu a fost luat în prizonierat, fiind rănit pe câmpul de luptă. Pe parcursul aflării sale în prizonierat, primele 3 luni a stat în spital, iar ulterior a fost angajat la diferite slujbe. Mai târziu, s-a înrolat în armata germană și a fost trimis în Danemarca, unde a fost numit comandant de pluton. Nu a făcut agitație antisovietică.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Diviziei de tancuri de garda nr.1 al regiunii Don din 29 mai 1946, cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Recurentul a invocat că, sentința de condamnare emisă în privința lui Mocreac Evlampii este o încălcare flagrantă a drepturilor și libertăților fundamentale stipulate în Convenție și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, care conform art.6 pct.44) din Codul de procedură penală reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului, ce în mod direct afectează decizia adoptată.

Din acest motiv, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Mocreac Evlampii în temeiul art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Prin urmare, inculpatul Mocreac Evlampii în conformitate cu art.3 al Legii RM nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele raționamente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „activitate contrarevoluționară”, „răspândirea unor scorniri calomnioase ce discreditează orânduirea sovietică de stat și obștească”, pentru alte „Crime de stat”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Diviziei de tancuri de garda nr.1 al regiunii Don din 29 mai 1946, Mocreac Evlampii a fost condamnat în baza art.58-1 lit. b) din Codul penal al RSFSR, la pedeapsa de 10 ani de privațiune de libertate cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 ani, cu confiscarea averii personale.

Din conținutul sentinței rezultă că, Mocreac Evlampii a fost judecat pentru trădare de patrie exclusiv în baza declarațiilor acestuia, fără a fi cercetate alte probe, precum și fără participarea apărătorului, astfel, încălcându-se flagrant drepturile și libertățile omului. Erorile menționate, instanța de recurs le apreciază drept viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea atacată și care servesc drept temei de casare a sentinței în cauză.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Mocreac Evlampii în baza art.58-1 lit. b) din Codul penal al RSFSR, cu casarea acesteia, urmând, în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile atacate, ca fiind afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar al Diviziei de tancuri de garda nr.1 al regiunii Don din 29 mai 1946, în privința lui *Mocreac Evlampii xxxxx*, condamnat în baza art.58-1 lit. b) din Codul penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **01 decembrie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor